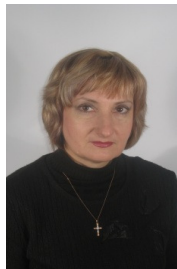

УДК 37.046.3.016

Т.О. Куцак

спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист,
відмінник освіти
України,
Херсонський
політехнічний коледж
Одеського національного
політехнічного університету

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК (З ДОСВІДУ РОБОТИ)

Т.О. Куцак. Розвиток творчих здібностей студентів засобами інноваційних методик (з досвіду роботи). Викладач Куцак Т.О. на прикладі багаторічного досвіду роботи в коледжі ділиться власними інноваційними та традиційними методиками і технологіями роботи зі студентами з розвитку їх творчих здібностей на заняттях з гуманітарних дисциплін та позаурочних заходах.

T.A. Kutsak. Development of creative abilities of students by means of innovative methods (from experience). Teacher Kutsak T.A. the example of many years of experience in the colleges own shares innovative and traditional techniques and technologies work with students to develop their creative abilities in the classroom humanities and extracurricular activities.

Вступ. Проблема творчого розвитку молоді у сучасному світі стоїть гостро. Для сучасної стратегії розвитку національної освіти характерним є зростання уваги до особистості студента, максимального розкриття його обдарування, інтелектуального розвитку, що забезпечує пріоритетність розвитку творчих рис.

За останні роки інтерес до проблеми творчості значно зріс, а в умовах закладів нового типу він є особливо актуальним. Діяльність викладача гуманітарних дисциплін має свою специфіку, пов'язану передусім з особливостями спілкування зі студентами, які на високому рівні мають поєднувати всі інтелектуальні та емоційні переживання і почуття. Це спілкування не може обмежитися рамками заняття. У коледжі я працюю вже 36 років. На власній багаторічній практиці переконалася, що використання різних видів мистецтва на заняттях літератури та поза

Актуальні проблеми науки та освіти теорія, практика, сучасні рішення

навчальній діяльності допомагає студентам уявити письменника як особистість у його творчих пошуках порівняно з представниками інших видів мистецтва, зрозуміти особливості стилю, індивідуальність почерку, а також пізнати себе, виявити літературні, театральні, музикальні, образотворчі та інші здібності.

Матеріал і результати дослідження. Головним своїм завданням я вважаю поєднання пізнання літератури із самопізнанням, стимулювання асоціативного мислення студентів, надання поштовху різноманітним аналогіям, пов'язувати прочитане з особистим досвідом, власним світосприйняттям та іншими творами мистецтва, спонукання пізнавати себе в світі.

Особливої уваги з боку педагогів потребують обдаровані студенти, які виявляють зацікавлення, демонструють небуденні здібності та мають значний природний потенціал. Мета викладача – пробудити дрімотні сили інтелекту й творчі можливості студента, надихнути його на заняття науково-дослідницькою діяльністю та озброїти сучасними методами наукового пошуку, виплекати у нього стійкий інтерес до гуманітарних дисциплін, розвивати компетентнісні навички, підказати оптимальні форми роботи, зорієнтувати талановиту молодь і навчити правильно оформляти свої набутки та застосовувати у власному житті. Організація роботи з обдарованими студентами в нашому навчальному закладі відзначається самобутнім характером і має вагомий напруцювання. Це самостійна творча діяльність студентів, що складається з підготовки різноманітних досліджень з літератури і мови, написання творчих робіт різних жанрів, участь у предметних олімпіадах, конкурсна діяльність, моделювання Intel-проектів. Безперечно, така робота потребує серйозної підготовки з боку викладача і студентів. Серед найпоширеніших видів роботи можна виокремити:

- складання бібліографії до певної теми;
- самостійний пошук матеріалу до теми та його опрацювання;
- підготовка рефератів , доповідей та повідомлень проблемно-дискусійного характеру;
- виразне читання;
- інсценування твору, коментар до мізансцен за прочитаними творами;
- усне і графічне малювання на літературні теми;

Актуальні проблеми науки та освіти теорія, практика, сучасні рішення

- аналіз творів образотворчого, музичного, театрального, кіномистецтва, які пов'язані з програмовими творами;
- зіставлення оригіналу твору з різними перекладами;
- дослідження-інтерв'ю з людиною;
- зустріч з письменниками Херсонщини.

Відомо, що інтерес студентів до книги, читання і взагалі до художньої літератури нині доволі невисокий. Це пов'язано з багатьма чинниками, зокрема такими, як переорієнтація суспільства з духовних на матеріальні цінності, урізноманітнення шляхів і способів отримання інформації. Чи завжди заняття з літератури, спілкування з мистецтвом залишають слід у серцях і головах наших студентів? На жаль, ні.

Багаторічна практика допомогла знайти такі форми роботи, які б наближали літературу до студента, викликали у нього бажання вчитися. Одна з таких форм роботи – дати можливість кожному студенту спробувати себе в ролі поета. Звісно ж, ці твори не ідеальні, вони кострубаті, як-то кажуть, необтесані, недосконалі, інколи сприймаються важко, їх не порівняти з віршами майстрів поезій, але у них є щирість почуттів, частинка світогляду сучасної молоді.

Прищепити смак до читання у часи повального захопленням Інтернетом – означає дати ключ до власного саморозвитку, постійного удосконалення. Використати цей потенціал – обов'язок викладача. Треба активно працювати над розвитком образного мислення студентів. Адже література – це філософія в образах. Через образне мислення студенти сприймають слово в іншому, несподіваному ракурсі. Студент починає мислити не тільки на емоційному рівні, а й окремими символами. Символи втілюються у слова. А ця низка слів складається у літературний витвір. Спочатку він маленький, інколи не зовсім вдалий. Але це тільки початок. З цією метою застосовую на заняттях різноманітні завдання. Серед них – написання есе, твору-роздуму, що удосконалює логічне мислення, вчить обстоювати істину, спростовувати хибні твердження, сприяє формуванню твердих переконань і активної життєвої позиції, розширює кругозір студентів.

Намагаюсь довести дівчатам та юнакам, що успіх у громадському, духовному і повсякденному житті значною мірою залежить від того, наскільки адекватно вони сприймають людей, як звертаються до партнера, чи вправно розпочинають розмову, як говорять з іншими, чи знаходять прийнятний тон і стиль спілкування, чи вміють слухати співрозмовника,

Актуальні проблеми науки та освіти теорія, практика, сучасні рішення

чи намагаються зрозуміти його, як ураховують взаємні побажання, інтереси, настрої, які добирають слова, щоб підтримати, переконати, застерегти, поспівчувати, виявити звичайну людську увагу.

На мій погляд, інноваційні методики створюють прекрасні умови для реалізації креативного потенціалу студента. Вони дозволяють виявляти, розвивати здібності кожного студента, стимулювати самостійну творчу діяльність, а отже, дають змогу краще використовувати потенціал молодої людини. Використовуючи досвід талановитих педагогів, власні багаторічні здобутки, організовую дослідницьку роботу студентів, прагну зробити навчання цікавим для студентів, залучаю їх до творчої діяльності.

У кожній групі є обдаровані студенти, які можуть виконувати складні самостійні завдання. Вони готують виступи про письменників, виставки книжок, складають календарі, хронологічні таблиці, схеми, тести, літературні вікторини, диктанти, різноманітні кросворди, сканворди, ребуси, головоломки тощо. Ці матеріали я використовую на заняттях при опитуванні під час вивчення теми, при повторенні, складанні кластерів, фанфіків, у позакласній діяльності.

Вважаю, що кожен студент має талант, його тільки треба допомогти розкрити, і такі студенти потребують лише педагогічної підтримки викладача.

Отже, перелічені вище інноваційні форми роботи сприяють перетворенню середовища студента на таке, що орієнтує молодь на творчу діяльність, стимулюють здатність мислити, аналізувати, готують до розв'язання життєвих і пізнавальних проблем, дають змогу адаптуватися до мінливих умов сучасності.

Висновок. Що необхідно зробити в коледжі, аби забезпечити успішний рух вперед у розвитку творчих здібностей студентів у нашому сьогodenні?

1. Використовувати сучасні інноваційні технології на заняттях та у поза навчальних заходах.
2. Учити студентів самостійно мислити, робити висновки.
3. Створити умови для самореалізації особистості студентів з різним рівнем розвитку.
4. Стимулювати розвиток творчих здібностей студентів і викладачів.
5. Поважати особистість студентів.
6. Наближати навчання до реального життя.

Актуальні проблеми науки та освіти теорія, практика, сучасні рішення

Педагогічна майстерність – це обов’язок кожного викладача. Тільки творчий педагог може виховати творчу особистість. Це постійна відповідальність за результат своєї праці, кропітка щоденна робота. Це постійна потреба постійно самовдосконалюватися, вчитися самому. Це постійний творчий пошук.

Література

1. Лук’янова, Т.В. Щоб вивчення літератури було ефективним, потрібно створити для цього відповідне середовище [Текст] / Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2006. - № 1.-С.7-9
2. Сафарян Світлана. Творчість можна не тільки розвивати, а й навчатися їй [Текст] / Всесвітня література в середніх навчальних закладах України.–2008.-№ 2.-С.12-15
3. Солодка, А. К. Полікультурне виховання старшокласників у процесі вивчення гуманітарних предметів: дис. кан. пед. Наук: АПН України; інститут проблем виховання. – К., 2005.
4. Інтернетресурси: <http://pedsovet.org> <http://festival.1september.ru> <http://litmedia.edunet.uz> <http://ostriv.in.ua> <http://uk.wikipedia.org>

Надійшла до редакції 26.12.2014

Актуальні проблеми науки та освіти теорія, практика, сучасні рішення